

Der kan ikke ske afkortning i den indsatte fængselsstraf ved dennes overførelse fra en medlemsstat til en anden som følge af arbejde udført i fængslet i den første medlemsstat, hvis denne medlemsstat ikke i henhold til de nationale retsregler foretager en sådan afkortning i straffen

Rammeafgørelsen, der regulerer spørgsmålet om overførelse mellem to medlemsstater af en domfældt, som er idømt frihedsstraf, har ikke direkte virkning

Ved dom af 28. november 2012, blev Atanas Ognyanov, der er bulgarsk statsborger, i Danmark idømt en fængselsstraf på 15 år for drab og røveri af særlig grov karakter.

Atanas Ognyanov var varetægtsfængslet i Danmark fra den 10. januar til den 28. november 2012, som er datoen for hans endelige domfældelse. Fra den 28. november 2012 til den 1. oktober 2013 afsonede han i Danmark en del af sin straf. Under sin fængsling i Danmark arbejdede Atanas Ognyanov fra den 23. januar 2012 til den 30. september 2013. Den 1. oktober 2013 blev Atanas Ognyanov overført til et fængsel i Bulgarien.

Rammeafgørelsen, der regulerer spørgsmålet om overførelse mellem to medlemsstater af en domfældt, som er idømt frihedsstraf¹, fastsætter som den almindelige regel, at fuldbyrdelsesmedlemsstatens lovgivning finder anvendelse på fuldbyrdelsen af en sanktion. Det tilkommer således myndighederne i denne stat at træffe afgørelse om straffuldbyrdelsesprocedurerne og at fastlægge alle foranstaltninger i forbindelse hermed, herunder grundene til en eventuel tidlig løsladelse eller prøveløsladelse. Den kompetente myndighed i fuldbyrdelsesmedlemsstaten skal desuden fratrække hele den del af fængselsstraffen, som allerede er udstået i den anden medlemsstat (»udstedelsesmedlemsstaten«).

Det er i bulgarsk ret fastsat, at der med henblik på afkortning i straffen tages hensyn til arbejde, som den domfældte har udført, idet to arbejdsdage gælder som tre dages frihedsberøvelse². Ifølge en fortolkende dom afsagt den 12. november 2013 af Varhoven kasatsionen sad (øverste kassationsdomstol i Bulgarien) finder denne bestemmelse i bulgarsk ret ligeledes anvendelse i en situation, hvor en domfældt har udført et arbejde under sin fængsling i en anden medlemsstat end Bulgarien, inden den pågældendes overførelse til Bulgarien med henblik på dér at fuldbyrde den endnu ikke afsonede straf.

Med henblik på overførelsen af Atanas Ognyanov til Bulgarien havde de danske myndigheder udtrykkeligt anført, at den danske lovgivning ikke gav mulighed for en afkortning i frihedsstraffen på grund af arbejde udført i løbet af hans fængsling.

Sofiyski gradski sad (byretten i Sofia, Bulgarien) har nærmere bestemt anmodet Domstolen om at oplyse, om en national bestemmelse, som giver fuldbyrdelsesmedlemsstaten (i den foreliggende

¹ Rådets rammeafgørelse 2008/909/RIA af 27.11.2008 om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme i straffesager om idømmelse af frihedsstraf eller frihedsberøvende foranstaltninger med henblik på fuldbyrdelse i Den Europæiske Union (EUT 2008, L 327, s. 27), som ændret ved Rådets rammeafgørelse 2009/299/RIA af 26.2.2009 (EUT 2009, L 81, s. 24).

² I Atanas Ognyanovs tilfælde svarer perioden på ca. et år og ni måneder, som er tilbragt i fængsel i Danmark, således til en periode på næsten to år og syv måneder, hvilket således giver mulighed for at afkorte i samme forhold i straffen på femten års fængsel og følgelig giver Atanas Ognyanov mulighed for at blive løsladt før tid.

sag Bulgarien) mulighed for at foretage afkortning i den domfældtes straf på grund af arbejde, som denne har udført under sin fængsling i udstedelsesmedlemsstaten (i den foreliggende sag Danmark), selv om de kompetente myndigheder i sidstnævnte stat ikke har givet en sådan strafafkortning i henhold til deres nationale lovgivning, er forenelig med EU-retten.

I sin dom af dags dato undersøger Domstolen konteksten og de formål, der forfølges med EU-retten på området for overførelse af indsatte, og fastslår, at hvad angår den del af fængselsstraffen, som den indsatte har udstået på udstedelsesmedlemsstatens område frem til sin overførelse til fuldbyrdelsesmedlemsstaten, finder kun lovgivningen i udstedelsesmedlemsstaten anvendelse, herunder på spørgsmålet, om der eventuelt kan ske strafafkortning. Med hensyn til lovgivningen i fuldbyrdelsesmedlemsstaten finder den kun anvendelse på den del af straffen, der fortsat skal afsones efter overførelsen.

Ifølge Domstolen tilkommer det udstedelsesmedlemsstaten at fastlægge, om der skal ske en afkortning i den del af fængselsstraffen, som er udstået på dens område. Det tilkommer alene sidstnævnte stat at foretage strafafkortning for arbejde, der er udført inden overførelsen. Fuldbyrdelsesmedlemsstaten kan således ikke med tilbagevirkende kraft sætte sine egne bestemmelser (specielt bestemmelser om strafafkortning) i stedet for udstedelsesmedlemsstatens med hensyn til den del af straffen, som den indsatte allerede har udstået på udstedelsesmedlemsstatens område.

De danske myndigheder havde i den foreliggende sag udtrykkeligt anført, at den danske lovgivning ikke giver mulighed for en afkortning i fængselsstraffen på grund af arbejde udført under fængslingen. De bulgarske myndigheder kan følgelig ikke foretage en afkortning i den del af straffen, som allerede er afsonet i Danmark. Enhver fortolkning i strid med EU-retten risikerer at medføre, at de formål, der forfølges hermed (bl.a. princippet om gensidig anerkendelse), bringes i fare, og vil således skade den gensidige tillid mellem medlemsstaterne til de øvrige medlemsstaters retssystemer.

Domstolen fastslår, at EU-retten er til hinder for en national bestemmelse, som gør det muligt for fuldbyrdelsesmedlemsstaten at give den domfældte en afkortning i straffen på grund af arbejde, som denne har udført under sin fængsling i udstedelsesmedlemsstaten, selv om de kompetente myndigheder i sidstnævnte stat ikke har foretaget en sådan strafafkortning i henhold til denne stats lovgivning.

I forbindelse med denne sag er Domstolen ligeledes blevet anmodet om at tage stilling til spørgsmålet om retsvirkningerne af rammeafgørelser.

Domstolen fastslår i denne henseende, at den rammeafgørelse, der finder anvendelse i den foreliggende sag, er blevet vedtaget på grundlag af den tidligere tredje søjle i EU, navnlig artikel 34, stk. 2, litra b), EU. I henhold til denne bestemmelse, sammenholdt med protokollen om overgangsbestemmelser, der er vedtaget med Lissabontraktatens ikrafttræden, har rammeafgørelser ikke direkte virkning, så længe de ikke er ophævet, annulleret eller ændret i medfør af Lissabontraktaten. Den rammeafgørelse, der finder anvendelse i den foreliggende sag, har ikke været genstand for en sådan ophævelse, annulatio eller ændring. Den har følgelig ikke direkte virkning.

Domstolen fremhæver ligeledes, at den nationale domstol er forpligtet til i videst muligt omfang at fortolke national lovgivning i lyset af rammeafgørelsens ordlyd og formål med henblik på at nå det med rammeafgørelsen tilsigtede resultat. Dette krav om overensstemmende fortolkning omfatter desuden forpligtelsen for de nationale domstole, herunder de domstole, der træffer afgørelse i sidste instans, til i givet fald at ændre en fast retspraksis, såfremt denne er baseret på en fortolkning af national ret, som er uforenelig med formålene med en rammeafgørelse.

Henset til disse principper finder Domstolen, at det tilkommer den forelæggende ret at sikre den fulde virkning af rammeafgørelsen, og at den om fornødent af egen drift skal undlade at anvende den fortolkning, som Varhoven kasationsen sad (øverste kassationsdomstol) har anlagt, for så vidt som denne fortolkning ikke er forenelig med EU-retten.

BEMÆRKNING: Gennem en præjudiciel forelæggelse kan retterne i medlemsstaterne i forbindelse med retssager, der verserer for dem, forelægge Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af EU-retten eller gyldigheden af en EU-retsakt. Domstolen træffer ikke afgørelse i den nationale retstvist. Det tilkommer den nationale ret at afgøre sagen i overensstemmelse med Domstolens afgørelse, der på tilsvarende måde er bindende for andre nationale retter i sager vedrørende en tilsvarende problemstilling.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

[Dommen](#) offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.

Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127